

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชา สังคมศึกษา 1 ของครูประจำกลุ่มและนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ โดยการ เรียนแบบทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูประจำกลุ่มการเรียนแบบทางไกล ที่สอนวิชา สังคมศึกษา 1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 11 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาการเรียนแบบทางไกล ที่เรียนวิชา สังคมศึกษา 1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบง่าย คือ นักศึกษาที่เรียนวิชาสังคมศึกษา 1 ในศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ศูนย์ละ 3 คน จะได้จำนวนตัวอย่าง 33 คน จากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนครูประจำกลุ่มและนักศึกษาทางไกล

ที่	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ	จำนวนครู	จำนวนนักศึกษา
1	เมือง	1	3
2	หล่มสัก	1	3
3	หล่มเก่า	1	3
4	น้ำหนาว	1	3
5	เขาค้อ	1	3
6	วังโป่ง	1	3
7	ชนแดน	1	3
8	หนองไผ่	1	3
9	บึงสามพัน	1	3
10	วิเชียรบุรี	1	3
11	ศรีเทพ	1	3
	รวม	11	33

ที่มา : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเพชรบูรณ์

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured interview or formal interview) (สุภางค์ จันทวานิช, 2533, หน้า 75) จำนวน 2 ฉบับ ซึ่งฉบับที่ 1 สำหรับครูประจำกลุ่มที่สอนวิชาสังคมศึกษา 1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และฉบับที่ 2 สำหรับนักศึกษาที่เรียนวิชาสังคมศึกษา 1 โดยแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ฉบับนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบปลายปิด (Close - ended)

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา 1 วิธีเรียนแบบทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ โดยครอบคลุม 5 ด้าน คือ ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา , สื่อ , การพบกลุ่ม , การสอนเสริม และการทำกิจกรรม เป็นคำถามแบบปลายปิด (Close-ended) ในส่วนที่ต้องการข้อมูลเฉพาะหรือข้อมูลเชิงปริมาณ และแบบปลายเปิด (Open-ended form) ที่เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างเสนอคำตอบได้อย่างเต็มที่

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา 1 วิธีเรียนแบบทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ โดยครอบคลุม 5 ด้าน คือ ครูประจำกลุ่มและนักศึกษา , สื่อ , การพบกลุ่ม , การสอนเสริม และการทำกิจกรรม เป็นคำถามแบบปลายปิด (Close-ended) ในส่วนที่ต้องการข้อมูลเฉพาะหรือข้อมูลเชิงปริมาณ และแบบปลายเปิด (Open-ended form) ที่เปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างเสนอคำตอบได้อย่างเต็มที่เช่นกัน

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด (Open-Ended Question) ให้ผู้ตอบเสนอแนะ นอกเหนือจากตอนที่ 2 และ 3

การสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมสภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์

1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา 1 โดยวิธีเรียนแบบทางไกล จากบทความ หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ

1.2 สร้างกรอบกำหนดหัวข้อที่จะทำเป็นแบบสัมภาษณ์

1.3 สัมภาษณ์และสังเกตการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มที่สอนวิชาสังคมศึกษา 1 , อาจารย์ฝ่ายวิชาการ และนักศึกษาที่เรียนวิชาสังคมศึกษา 1 ในศูนย์บริการการศึกษาของโรงเรียนอำเภอเมือง และอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา โดยวิธีเรียนแบบทางไกล เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์

ขั้นที่ 2 การสร้างแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษา หลักการ วิธีการและรูปแบบในการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้ จากข้อ 1 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเอง

ขั้นที่ 3 การทดลองและการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์

3.1 แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ได้นำให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขความเหมาะสม

3.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องทางด้านภาษา

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยผ่านความเห็นชอบของคณะอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจัดพิมพ์เข้าฉบับ เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือนำส่งแบบสัมภาษณ์จากประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่และทำการศึกษาอยู่ เพื่อขอความร่วมมือให้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวตอบแบบสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อส่งมอบหนังสือนำพร้อมแบบสัมภาษณ์ต่อ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยผู้วิจัยส่งมอบด้วยตนเอง และดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองเช่นกัน

3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มารวบรวมไว้ เพื่อประเมินผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. หาค่าความถี่และร้อยละของข้อมูล ที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

2. จัดหมวดหมู่และแจกแจงความถี่ในส่วนของแบบสัมภาษณ์ ทั้งตอนที่ 2, 3 และ 4 นำข้อมูลมาเสนอผลการวิจัย ในรูปตารางแจกแจงความถี่และร้อยละ

3. นำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาและอธิบายตาราง